

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief

Helmond, 24-09-2018

Zaaknummer: n.v.t.

Telefoon.: 2624

Onderwerp: Reactie advies RKC jaarverantwoording 2017

Uw kenmerk: n.v.t.

Uw brief d.d.:

Geachte raadsleden,

Op 19 september 2018 heeft u de Jaarverantwoording 2017 ontvangen. Op dat moment ontbraken de controleverklaring van de accountant en het bijbehorende accountantsverslag 2017 en de reactie daarop van het college, evenals het advies van de Rekenkamercommissie ten aanzien van de Jaarverantwoording 2017. Op 19 september 2018 is de Jaarverantwoording 2017 en het daarbij door de accountant ter beschikking gestelde concept-accountantsverslag besproken in uw Rekenkamercommissie. Dit in aanwezigheid van de accountant, de wethouder Financiën en vertegenwoordigers uit de ambtelijke organisatie. Naar aanleiding van haar beoordeling heeft de Rekenkamercommissie een advies uitgebracht aan uw Raad op 20 september 2018. In onderhavige Raadsinformatiebrief zullen wij per adviespunt een korte toelichting geven. Daarbij is de aanbeveling van de Rekenkamercommissie cursief weergegeven.

Inleenkrachten:

De Rekenkamercommissie dringt er op aan om het aantal inleenkrachten te verminderen, te borgen dat er geen kennis verloren gaat bij vertrek van de inleenkrachten en zorg te dragen voor een adequaat informatiesysteem inzake de inleenkrachten.

Reactie:

Alvorens inhoudelijk in te gaan op de aanbeveling met betrekking tot de inleenkrachten, willen wij de genoemde bedragen en percentages nuanceren. Zoals vermeld in de paragraaf Bedrijfsvoering van de Jaarverantwoording 2017 is sprake van een totaalbedrag aan inhuur van circa € 12,6 miljoen (inclusief ruim € 2 miljoen kosten voor payroll). Echter, zoals toegelicht heeft een bedrag van € 5,9 miljoen betrekking op inhuur die ter vervanging diende van vacatures binnen de reguliere organisatie (o.a. in verband met langdurige ziekte, zwangerschap, nog niet ingevulde vacatures, et cetera). Hier tegenover staat een bedrag van circa € 5,7 miljoen aan vacatureruimte (lees: niet ingezet budget voor loonkosten). Het restant inhuurbedrag voor het Sociaal Domein en specifieke projecten bedraagt derhalve circa € 6,7 miljoen. Wanneer dit bedrag afgezet wordt tegen de gerealiseerde salariskosten ad € 39,6 miljoen resulteert dit in een percentage van circa 17% inhuur ten opzichte van de totale salariskosten van vaste medewerkers. Dit is een verbetering ten opzichte van de situatie in 2016, waarin er circa € 8,4 miljoen aan inhuur heeft plaats gevonden (exclusief inhuur ter vervanging van vacatures) ten opzichte circa € 37,0 miljoen aan salariskosten, oftewel 22% inhuur ten opzichte van salariskosten vaste medewerkers.

De flexibilisering van arbeidsmarkt zorgt er echter voor dat ook de gemeente Helmond altijd een beroep blijft doen op inhuur. En dat geldt ook voor piektijden of specifiek benodigde kennis bij projecten; dan kan het juist voordeliger zijn om gebruik te maken van inhuurkrachten en daarvoor geen extra vaste krachten aan te nemen. Een flexibele schil hoort bij een gezonde bedrijfsvoering van de gemeente. Uitgangspunt is nog steeds het aannemen van vaste kwalitatieve krachten. Daar waar dit echter niet lukt, huren we in om de continuïteit van processen te waarborgen.

Kennisborging is daarbij een zeer belangrijk thema. Dit geldt echter niet alleen voor inleenkrachten, maar geldt ook voor de vaste krachten. Binnen onze organisatie wordt zoveel mogelijk zorg gedragen voor een goede overdracht van kennis. Dus niet alleen bij vertrek van inhuurkrachten, maar ook als collega's met een aanstelling uitstromen c.q. nieuwe collega's instromen en/of veranderen van functie. Adequate vastlegging van relevante (proces en sturings)informatie is daarbij nog een aandachtspunt, zoals de accountant ook schrijft. Hier wordt op dit moment al aan gewerkt binnen diverse afdelingen, waarbij ondersteuning plaatsvindt vanuit procesadviseurs.

Ten aanzien van de oproep voor een adequaat informatiesysteem geldt dat er op 1 oktober 2017 gestart is met de implementatie van een adequaat informatiesysteem voor inhuur. Dit systeem is volledig operationeel per 1 april 2018. Dit informatiesysteem wordt beheerd door Yacht Inhouse Service (de inhuurdesk).

Interne beheersing:

Investeer in (permanente) capaciteit en kwaliteit op bepaalde posities binnen de ambtelijke organisatie.

Geef prioriteit aan het verbeteren van de bedrijfscultuur.

Reactie:

We onderkennen de opmerking van de accountant in het accountantsverslag dat de verbetering van de interne beheersing nog niet duurzaam geborgd is. Dit is een proces dat de nodige tijd vergt. Inmiddels zijn er meerdere stappen gezet om dit te bereiken. Zo is bijvoorbeeld op gebied van softcontrols (lees: bedrijfscultuur) inmiddels een leiderschapsprogramma ontwikkeld. Het college beseft dat voor een verdere doorontwikkeling van de organisatie een investering in capaciteit en kwaliteit noodzakelijk is.

Overigens moeten de structurele verbetermaatregelen (zowel op het gebied van hard- als softcontrols) leiden tot een soepeler jaarrekeningproces 2018, waarbij het uitgangspunt is dat wij voor het zomerreces 2019 de jaarrekening 2018 zullen aanbieden.

Leesbaarheid jaarverantwoording:

Besteed in de jaarrekening meer aandacht aan de gerealiseerde doelstellingen, de mate waarin de in de begroting opgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd en aan het inzichtelijk maken van de effecten van het beleid.

Maak werk van het verbeteren van de leesbaarheid van de jaarverantwoording en stel daartoe een werkgroep in die dit reeds in het najaar van 2018 gaat uitwerken.

Reactie:

In het kader van het samensteltraject van de Jaarverantwoording 2018 worden op dit moment al de nodige voorbereidingen getroffen. Zo wordt er een uitgebreid plan van aanpak opgesteld door leden van het coördinatieteam Jaarverantwoording 2017. Daarin wordt rekening gehouden met de specifieke aandachtspunten die volgen uit het jaarrekeningtraject 2017. Daarbij zal er ook aandacht besteed worden aan een scherpere afwijkingenanalyse bij de diverse raadsprogramma's en de relatie tussen de gerealiseerde doelstellingen en de daarvoor ingezette middelen. Echter, zoals de accountant ook opmerkt in zijn accountantsverslag dient hiervoor ook de begroting aangescherpt te worden. Dit kan pas plaats vinden in de begroting 2020.

Met betrekking tot bovenstaand punt en de leesbaarheid in algemene zin, zal er eind 2018 in samenwerking met het auditcomité een plan de campagne opgesteld worden ter verbetering van P&C documenten in algemene zin.

Memoriaalboekingen / tussenrekeningen:

Voer een oorzaakanalyse uit op de vele memoriaal boekingen en bewerkstellig dat de werkwijze zodanig wordt aangepast dat de hoeveelheid correctieboekingen drastisch vermindert wordt.

Bewerkstellig dat het gebruik van tussenrekeningen zoveel als mogelijk beperkt wordt en dat maandelijks de tussenrekeningen worden geanalyseerd en afgewikkeld.

Reactie:

In het hierboven genoemde plan van aanpak voor de Jaarverantwoording 2018 nemen we deze aanbevelingen mee. Daarnaast vindt er vanaf september 2018 periodiek een aansluiting plaats tussen de tussenrekeningen en de daaraan ten grondslag liggende subadministraties.

Fraude- en cyberrisicoanalyse:

Stel jaarlijks een frauderisicoanalyse op en bespreek deze met het auditcomité.

Bewerkstellig dat op korte termijn de autorisaties binnen de financiële applicaties geborgd zijn.

Reactie:

Inmiddels is een notitie risicomanagement in concept opgesteld, waarin onder meer specifiek ingegaan wordt op frauderisico aspecten. Dit najaar wordt er gestart met het uitwerken van een frauderisico analyse, waarin de frauderisico's en de getroffen interne beheersingsmaatregelen ter afdekking van deze risico's nader worden beschouwd. Onderdeel van dit traject is de zorgvuldige en tijdige communicatie van eventuele fraudegevallen naar de raad.

In 2018 zijn verbeterpunten geïmplementeerd om autorisaties, met name in het proces digitaal afhandelen van facturen en salarisverwerkingen, te verbeteren. Hiermee is de functiescheiding binnen deze processen opgepakt. Daarnaast heeft binnen het financieel systeem ook aanscherping van autorisatierechten plaats gevonden.

Jaarverantwoording 2018:

Bewerkstellig dat de Jaarverantwoording over 2018 tijdig behandeld kan worden door het auditcomité en de raad.

Reactie:

Zoals in uw advies is opgenomen zal de Jaarverantwoording 2018 tijdig gereed zijn, zodat het bestuurlijke besluitvormingsproces zorgvuldig plaats kan vinden.

Ten slotte:

Het advies bij de Jaarverantwoording 2017 is het laatste product van de Rekenkamercommissie. Wij danken de Rekenkamercommissie voor de coöperatieve samenwerking in de afgelopen periode en wensen de nieuwe nog op te richten auditcomité en de rekenkamer veel succes.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester   de secretaris